

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/124/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813203183
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3813203183.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. K. X/XX, W., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. Legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpený: JUDr. Andrej Cifra, advokát so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, o zaplatenie 85,33 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č. k. 16C/108/2013 - 57 zo dňa 21. novembra 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka na strane odporcu **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu vo výške 16,34 Eur advokátovi JUDr. Andrejovi Cifrovi do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie s poukazom na ust. § 96 ods. 1 O.s.p., zaviazal navrhovateľa v zmysle ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. povinnosťou nahradiť trovy konania vedľajšieho účastníka, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 48,82 Eur a zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. V časti odôvodnenia rozhodnutia o náhrade trov konania konštatoval, že po posúdení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, teda zastavenia konania pre späťvzatie, prišiel k záveru, že v danom prípade navrhovateľ zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, a preto je povinný nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu. Zavinenie na strane navrhovateľa spočívalo v tom, že vzal návrh na začatie konania späť bez udania dôvodu, vzhľadom na vznesenú námietku premlčania a obranu vedľajšieho účastníka však bolo zrejmé, že z obavy neúspechu v konaní; teda nie pre správanie odporcu. Podstatou zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by v riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil alebo sa mu prihodila náhoda, ktorá ich vyvolala. Vychádzajúc z uvedeného súd prvého stupňa podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku rozhodol tak, že priznal vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, a teda rozhodol o povinnosti navrhovateľa vedľajšiemu účastníkovi nahradiť trovy konania. Priznaná náhrada trov konania pozostávala z nákladov na právnu službu advokáta, ktoré určil podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a to (i) tarifná odmena za úkon právnej služby - príprava a prevzatie zastúpenia podľa ust. § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky vo výške 16,60 Eur a náhrada podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 7,81 Eur; (ii) tarifná odmena za úkon právnej služby - písomné podanie vo veci samej - vyjadrenie k návrhu podľa ust. § 14 ods. 1 písm. b) vo výške 16,60 Eur a náhrada podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 7,81 Eur.

Proti tomuto uzneseniu, jeho výrokovej časti, ktorou súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, podal včas odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Žiadal uznesenie okresného súdu v napadnutej časti zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. Súčasne žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur. Považoval uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti za nesprávne z hľadiska právneho posúdenia. Vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z., cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Navrhovateľ má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Navrhovateľ má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Navrhovateľ zároveň poukázal na to, že uvedenú činnosť by malo byť schopné účelne zabezpečiť aj samotné združenie. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzujem dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012, ako aj Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 9Co/420/2012, v ktorých vyjadrili dôvodné podozrenie, že skutočným cieľom združenia nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale zárobková činnosť právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. V zmysle uvedeného navrhovateľ zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, pričom súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2,3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/03. Odhliadnuc od uvedeného nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. Uvedené možno podľa navrhovateľa aplikovať aj na podania právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti vzťahujúce sa na predmet sporu, na skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať a sú významné pre posúdenie veci samej. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani ustanovenie § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne. Ďalej uviedol, že v danom prípade by bola na mieste aplikácia ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., keďže s prihliadnutím na výšku sumy istiny uplatnenej v návrhu (85,33 Eur) ide o drobný spor, v ktorom trovy právneho zastúpenia vo výške 48,82 Eur sú značne neprimerané výške žalovanej istiny. Nakoľko vedľajší účastník vystupuje v obdobných veciach opakovane s obsahovo jednoduchými podaniami, súd prvého stupňa nemal vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy právneho zastúpenia vo výške zjavne neúmernej výške istiny a povahy konania.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,34 Eur. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporcu, a to v súlade s ust. § 93 ods. 2,3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Svojím

vstupom do konania zároveň vzniesol námietku premlčania, a bez jej vznesenia by v danom konaní nemohlo byť zo strany súdu na ňu prihliadané. Je pravdepodobné, že bez vznesenia námietky premlčania by bol odporca vo veci neúspešný. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offa v súdnych konaniach proti spotrebiteľom alebo poučiť ich o možnosti premlčanie namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II.ÚS 78/03, II.ÚS 31/04, II.ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II.ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/87/2011 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/34/2012. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu "rovnosti zbraní" - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím žalobca získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa trov vedľajšieho účastníka na strane odporcu, je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd poukazuje na vecne správne odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Uznesenie súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bolo rozhodnuté o zastavení konania a vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi, odvolaním napadnuté nebolo, a preto v tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa právoplatné a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknuté.

Z obsahu spisu je nepochybné, že po podaní návrhu vo veci samej vzniesol v prejednávanej veci vedľajší účastník na strane odporcu, ktorý vstúpil z vlastnej iniciatívy do konania, námietku premlčania a žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. V nadväznosti na uvedené došlo k späťvzatiu návrhu na začatie konania navrhovateľom v celom rozsahu späť bez bližšieho odôvodnenia.

Náhrada trov sporového konania je ovplyvnená zásadou úspechu vo veci a zásadou zavinenia. Zmyslom zásady zavinenia, o ktorú ide v tomto prípade, je sankčná náhrada trov konania, ktoré by za iných okolností nevznikli.

Preto sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, ktorý pri rozhodovaní o trovách konania dôsledne postupoval podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. s tým, že vedľajší účastník na strane odporcu si trovy konania uplatnil riadne a včas. Účelné trovy vedľajšieho účastníka na strane odporcu v konaní pred súdom prvého stupňa aj podľa odvolacieho súdu vznikli titulom právneho zastúpenia s tým, že súd prvého stupňa správne pri určení výšky trov právneho zastúpenia patriacemu vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu postupoval podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Odmena bola vyčíslená riadne a včas, a preto sa v tejto časti odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa, tak ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd sa teda v danom prípade nestotožnil s námietkami navrhovateľa, uvedenými v odvolaní, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Pokiaľ ide o namietanú účelnosť trov konania, odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením navrhovateľa, že vedľajší účastník sa vo svojich podaniach opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Pokiaľ aj vedľajší účastník vo svojej argumentácii používa argumenty vychádzajúce zo súdnej praxe, Občiansky súdny poriadok takýto spôsob obrany nevylučuje. Nemožno prehliadnuť, že aj navrhovateľ v obdobných právnych sporoch na uplatnenie svojho práva používa rovnakú (takmer totožnú) argumentáciu, čo je odvolaciemu súdu známe z úradnej činnosti. Rovnako v danom prípade odvolací súd nevidí priestor na aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť; keď v prejednávanej veci nemožno pomer medzi navrhovateľom uvádzanými sumami pohľadávky a trov konania považovať za neprimeraný.

Odvolací súd konštatuje, že nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi by tak, ako správne konštatoval vedľajší účastník vo svojom vyjadrení, znamenalo porušenie princípu rovnosti zbraní. Pokiaľ je prípustné, aby samotný navrhovateľ bol právne zastúpený, môže aj vedľajší účastník na strane odporcu si zvoliť právneho zástupcu, ktorý má potom následne právo na náhradu trov konania, pokiaľ tu nie sú iné okolnosti, a takéto iné okolnosti v prejednávanej veci zistené neboli. Pokiaľ niektoré odvolacie súdy rozhodujú iným spôsobom, takýmto rozhodovaním iných odvolacích súdov v prejednávanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je. Preto bolo uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne potvrdené.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., kedy vedľajšiemu účastníkovi, ktorý bol v odvolacom konaní procesne úspešný a trovy odvolacieho konania si riadne uplatnil, bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania voči neúspešnému navrhovateľovi vo výške 16,34 Eur, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 13.01.2014 podľa ust. § 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, t. j. vo výške 8,30 Eur (v danom prípade odvolanie bolo podané len proti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, teda rozhodujúca je suma, ktorú žiadal ako nárok uplatňovaný v odvolaní, a to trovy konania v celkovej výške 48,82 Eur), k tomu príslušný režijný paušál vo výške 8,04 Eur podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.